

Ἐξομολόγηση γέροντος Φιλοθέου Ζερβάκου

(Βρέθηκε στο ἀρχεῖο του μετὰ τὴν κοιμήσή του)

1. Δὲν ἀγαπῶ τὸ Θεὸ μὲ ὅλη μου τὴν ψυχὴ, τὴν καρδιά καὶ τὴ διάνοια. Δὲν ἔχω ὑπακοὴ στὶς ἐντολὲς τοῦ Κυρίου καὶ δὲν φυλάγω τὶς ὑποσχέσεις πὸ ἔδωσα στὸ Βάπτισμα καὶ στὴν κουρὰ μου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τῶν Ἀγγέλων, τῶν Ἁγίων καὶ τῶν ἀνθρώπων.

2. Δὲν προσεύχομαι καὶ δὲ μελετῶ μὲ προσοχή. Στὶς ἱερὲς Ἀκολουθίες καὶ ἀγρυπνίες, ἀκόμη καὶ στὴν ὥρα τῆς Θείας Λειτουργίας, παρίσταμαι στὸ Ναὸ χωρὶς φόβο, προσοχή καὶ εὐλάβεια. Πολλὲς φορές ἔχω ἀπρεπεῖς, αἰσχροὺς, ἀκάθαρτους καὶ βλάσφημους λογισμοὺς.

3. Δὲν ἔχω μετάνοια ἀληθινή, οὔτε πένθος, οὔτε δάκρυα. Δὲν ἐξομολογοῦμαι καθαρὰ καὶ μὲ συντριβὴ καρδιάς· οὔτε ἔχω συναίσθηση ὅτι ἡ ἐξομολόγησή μου γίνεται ἐνώπιον τοῦ Παντογνώστη Θεοῦ, πὸ εἶναι πανταχοῦ παρὼν καὶ γνωρίζει τὰ πάντα, καὶ τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰ βᾶθη τῆς καρδιάς μου.

4. Στὸ μυστήριό τῆς Θείας Κοινωνίας προσέρχομαι ἀναξίως, χωρὶς τὴν πρέπουσα ἐτοιμασία, χωρὶς φόβο Θεοῦ, πίστη καὶ ἀγάπη.

5. Δὲν ἀγαπῶ τὸν πλησίον ὅπως τὸν ἑαυτὸ μου.

6. Δὲν ἔχω ἀγάπη οὔτε τὸν πρέποντα σεβασμὸ στὸν πνευματικό

μου πατέρα καὶ στοὺς προεστῶτες τοῦ Μοναστηριοῦ. Δὲν ἔχω τέλεια ὑπακοὴ καὶ ἐκκοπὴ τοῦ θελήματός μου.

7. Εἶμαι ὑπερήφανος, ἀντίλογος, κενόδοξος, ἀνθρωπάρεσκος, φίλαυτος, φλύαρος· ἀργολογῶ, πολυλογῶ, ἀστείζομαι καὶ γελῶ γιὰ ἀνόητα πράγματα, καταλαλῶ, κατακρίνω, κατηγορῶ, φεύδομαι, συκοφαντῶ, θυμώνω, ὀργίζομαι καὶ μνησικακῶ.

8. Δὲν ἔχω ἐγκράτεια, ὑπομονή, πραότητα, ταπείνωση. Εἶμαι κοιλιόδουλος, γαστρίμαργος, λαθροφάγος, ιδιόρρυθμος, ἀκατάστατος.

9. Ἀμαρτάνω μὲ ὅλες μου τὶς αἰσθήσεις (ὄραση, ἀκοή, γεύση, ὄσφρηση καὶ ἀφή).

10. Ἀμαρτάνω μὲ λόγια καὶ ἔργα, μὲ τὴ θέλησή μου καὶ χωρὶς αὐτῆ, μὲ γνώση ἢ ἄγνοια, μὲ τὸ νοῦ καὶ τὴ διάνοια· εἶμαι ἀμελής καὶ ὀκνηρὸς καὶ γι' αὐτὸ ἔχω πολλὲς φορές κακὲς καὶ αἰσchrές ἐπιθυμίες, ἄτοπους, αἰσχροὺς, ἀκάθαρτους, ὑπερήφανους καὶ βλάσφημους λογισμοὺς.

Γι' αὐτὲς τὶς ἀμαρτίες πὸ ἐξομολογήθηκα, πάτερ, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ γιὰ ἄλλες ἀναρίθμητες πὸ ἀπὸ λήθη ἢ ἄγνοια παρέλειψα νὰ ἐξομολογηθῶ, ζητῶ ἀπὸ τὸ Θεὸ συγχώρηση.

ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ

ΤΕΥΧΟΣ 34

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ

22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017

Ἄνθρωποι μαγνητόφωνα

Ἁγίου Παΐσιου Ἀγιορείτου

Σήμερα οἱ ἄνθρωποι καταλήγουν, ἀπὸ τὴν πολλὴ μελέτη, νὰ εἶναι μαγνητόφωνα καὶ νὰ γεμίζουν τὶς κασσέττες τοὺς μὲ περιττὰ πράγματα. Ἡ ἄνευ πράξεως, ὅμως, διδασκαλία εἶναι κατὰ τὸν Ἀββᾶ Ἰσαὰκ “παρακαταθήκη ἐντροπῆς”.

Βλέπεις, πολλοὶ πὸ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸν ἀθλητισμὸ διαβάζουν ἀθλητικὰ περιοδικὰ ἢ ἐφημερίδες καὶ κάθονται. Μπορεῖ νὰ εἶναι σὰν τὰ μοσχάρια, ἀλλὰ θαυμάζουν τοὺς ἀθλητὲς: «Ἄ... καταπληκτικὸς αὐτός, λένε, μπράβο! ὦ!... ». Δὲν χύνουν ὅμως λίγο ἰδρώτα οὔτε χάνουν κανένα κιλὸ βάρους. Ἔτσι δὲν ὠφελοῦνται. Μένουν μὲ τὴν εὐχαρίστηση τοῦ διαβάσματος.

Οἱ κοσμικοὶ, ἄλλοι διαβάζουν ἐφημερίδα, ἄλλοι διαβάζουν ἕνα ρομάντζο, μία περιπέτεια, ἄλλοι παρακολουθοῦν στὸ γήπεδο πῶς παίζουν, καὶ περνᾶνε τὴν ὥρα τοὺς. Τὸ ἴδιο κάνουν καὶ μερικοὶ πὸ διαβάζουν πνευματικὰ. Μπορεῖ νὰ ξενυχτοῦν καὶ νὰ διαβάζουν πνευματικὰ βιβλία μὲ μανία καὶ νὰ εὐχαριστι-

οῦνται. Παίρνουν ἕνα πνευματικὸ βιβλίο, κάθονται καὶ λίγο ἀναπαυτικὰ καὶ διαβάζουν. «Ὀφελήθηκα», λέει ὁ ἄλλος. Καλύτερα πὲς ὅτι εὐχαριστήθηκες, ὅτι πέρασες εὐχάριστα. Ὀφελεῖσαι, μόνον, ὅταν δῆς τί λέει αὐτὸ πὸ διαβάξεις, ἐλέγχῃς τὸν ἑαυτὸν σου καὶ προσπαθῆς νὰ τὸν ζορίζῃς στὴν ἐφαρμογή: «Τί λέει αὐτὸ πὸ διάβασα; Ἐγὼ πὸ βρίσκομαι πνευματικὰ; Τί πρέπει νὰ κάνω;». Ὑστερα, ὅσο περισσότερα μαθαίνει κανεῖς, τόσο περισσότερη εὐθύνη ἔχει. Δὲν λέω νὰ μὴν διαβάζῃ, γιὰ νὰ μὴν ξέρει πολλὰ καὶ νὰ μὴν ἔχη εὐθύνη, γιατί αὐτὸ εἶναι πονηρία, ἀλλὰ νὰ μὴ διαβάζῃ μόνο γιὰ νὰ εὐχαριστιέται.

Τὸ κακὸ εἶναι ὅτι, ἂν διαβάζῃ καὶ ἔχη δυνατὴ μνήμη, θυμᾶται πολλὰ, μπορεῖ καὶ νὰ λήῃ καὶ πολλὰ καὶ νὰ ξεγελάῃ τὸν ἑαυτὸ του, νὰ νομίζῃ δηλαδὴ ὅτι τὰ ἐφαρμόζει κιόλας. Ἔτσι δημιουργεῖ ψευδαίσθηση καὶ στὸν ἑαυτὸ του καὶ στοὺς ἄλλους. Γιὰ αὐτὸ νὰ μὴν ἀναπαύετε τὸν λογισμό σας στὰ πολλὰ διαβάσματα. Νὰ στραφῆτε στὴν ἐφαρμογή.

Τὰ παιδιὰ, ὁ ἐκκλησιασμός καὶ ἡ προσευχή

Εἰρηναίου, Ἐπισκ. Αἰκατερίνμπουργκ καὶ Ἱερμίτσκ

Πόσο εὐκόλο εἶναι νὰ ἐμπνεύσει κανεὶς στὸ παιδάκι τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εὐλάβεια στὶς ἱερὲς ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας! Φτάνει μόνο νὰ τοῦ δώσουμε νὰ καταλάβει, ὅτι στὸ ναὸ βρῖσκεται πιὸ αἰσθητὰ ὁ «πανταχοῦ παρὼν» Κύριος, ὁ Θεὸς ποὺ τόσο ἀγαπάει τὰ παιδιὰ, καὶ ποὺ καλεῖ κι αὐτὸ κοντὰ Του. Ἐπομένως μέσα στὸ ναὸ πρέπει νὰ στεκόμαστε ἤσυχα, νὰ κάνουμε μὲ προσοχή τὸ σταυρό μας καὶ νὰ προσευχόμαστε εὐλαβικά.

Εἶναι ἀπόλυτα σωστὸ αὐτὸ ποὺ λένε, ὅτι «ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου -ἐπομένως καὶ τοῦ παιδιοῦ- εἶναι ἀπὸ τὴ φύση τῆς χριστιανικῆς». Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς περιμένει χριστιανικὲς ἐκδηλώσεις ἀπὸ τὴν παιδικὴ ψυχὴ. Σωστὰ γράφει καὶ ὁ φαλμωδός: «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον» (Ψαλμ. 8:3).

Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἀκριβῶς, γιὰ νὰ ριζώσει καὶ ν' ἀναπτυχθεῖ τὸ ὀρθόδοξο χριστιανικὸ βίωμα στὶς ψυχὲς τῶν παιδιῶν, οἱ γονεῖς εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ τὰ μαθαίνουν ἀπὸ μικρὰ νὰ ἐπικοινωνοῦν μὲ τὸ Θεό, νὰ προσεύχονται. Ὅσο μικρὸ κι ἂν εἶναι τὸ παιδί, μπορεῖ νὰ προσεύχε-

ται. Ἀφοῦ ζητάει ἀπὸ τοὺς γονεῖς κάτι ποὺ θέλει, γιατί ἄραγε δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ζητήσει ἀπὸ τὸν οὐράνιο Πατέρα;

Μάθετε λοιπὸν τὸ παιδί σας νὰ προσεύχεται. Ἄν ἀρχίσετε ὅταν ἀκόμα εἶναι μικρό, ἡ προσευχὴ σιγὰ-σιγὰ θὰ τοῦ γίνεαι συνήθεια καὶ ἀνάγκη! Νὰ κάνετε συστηματικὰ μαζὶ μὲ τὰ παιδιὰ σας πρωινὴ καὶ βραδινὴ προσευχή, καθὼς καὶ πρὶν καὶ μετὰ τὸ φαγητό. Νὰ μὴν πλησιάζουν στὸ τραπέζι ὅπως τ' ἄλογα ζῶα στὸ παχνί, ἀλλὰ νὰ μάθουν ὅτι, ὅποιος θέλει ν' ἀπολαμβάνει τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ τὰ ζητάει, ἀλλὰ καὶ νὰ εὐχαριστεῖ ὅταν τὰ παίρνει. Τὸ «Πάτερ ἡμῶν», τὸ «Θεοτόκε Παρθένε» καὶ ἄλλες σύντομες προσευχὲς πρέπει νὰ τις γνωρίζει κάθε παιδάκι.

Εἶναι πολὺ θλιβερὸ φαινόμενο τὸ ὅτι, στὴν ἐποχὴ μας, ἡ κοινὴ, οἰκογενειακὴ προσευχὴ χάθηκε σχεδὸν ἀπὸ παντοῦ. Πράγματι, γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο βλέπουμε τόσες δυστυχισμένες οἰκογένειες καὶ τόσες ἀποτυχίες στὴν ἀγωγὴ: Ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι, οἱ οἰκογένειες, ἔπαφσαν νὰ προσεύχονται. Αἰώνιο κῦρος ἔχουν οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου: «Αἰτεῖτε,

καὶ δοθήσεται ὑμῖν» (Ματθ. 7:7).

Ἴσως ἀντιδράσουν μερικοί: «Μὰ τὸ παιδί δὲν καταλαβαίνει τίς προσευχὲς». Ἀσφαλῶς καὶ δὲν πολυκαταλαβαίνει τὰ νοήματα τῶν προσευχῶν, μπαίνει ὅμως στὸ κλίμα τῆς εὐλάβειας, ὅσο μικρὸ κι ἂν εἶναι. Αὐτὸ ἀκριβῶς χρειάζεται! Ἄν καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σχηματίσει μέσα του καθαρὴ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, ὡστόσο νιώθει τὸ Θεό! Αἰσθάνεται πὼς ὑπάρχει κάποια ἀνώτερη ὑπαρξή, ποὺ μᾶς ἀγαπάει, καὶ ποὺ πρέπει κι ἐμεῖς ν' ἀγαποῦμε. Ὅταν τὸ παιδί προφέρει τὰ λόγια τῆς προσευχῆς, σκέφτεται τὸ Θεό, προσφέρει σ' Αὐτὸν τὰ αἰσθήματά του.

Μία τέτοια προσευχὴ, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἄθῳα παιδικὴ καρδιά, εἶναι πολὺ πιὸ εὐάρεστη στὸ Θεὸ ἀπὸ τὴν προσευχὴ ἐνὸς σοφοῦ, ποὺ κατανοεῖ ἀκριβῶς κάθε λέξη, προσεύχεται ὅμως συχνὰ μόνο μὲ τὴν ψυχρὴ λογικὴ, χωρὶς τὴ θερμὴ τῆς καρδιάς. Πόσο ἀρέσει στὸ Θεὸ ἡ παιδικὴ προσευχὴ, τὸ λέει, ἐπαναλαμβάνω, ὁ φαλμωδὸς γράφοντας: «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον» (Ψαλμ. 8:3).

Γιὰ νὰ ἐκπληρωθεῖ ὅμως τὸ καθῆκον τῆς σωστῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀγωγῆς τῶν παιδιῶν, πρέπει πρῶτ' ἀπ' ὅλα οἱ ἴδιοι οἱ γονεῖς νὰ εἶναι εὐσεβεῖς καὶ θεοφοβούμενοι. Πρέπει οἱ ἴδιοι ν' ἀγαποῦν τὴν προσευχὴ.

Ἄν ἡ μητέρα δὲν εἶναι πιστὴ καὶ εὐσεβής, ἂν δὲν βρίσκει -γιατί δὲν ζητάει- χαρὰ καὶ παρηγοριὰ στὴν προσευχὴ, τότε δὲν ἀσχεῖ σωστὰ τὴν ἀγωγὴ τῆς εὐσεβείας στὰ παιδιά της. Μόνο ὅταν ἡ μητέρα ἔχει συνεπῆ πνευματικὴ ζωὴ, μόνο ὅταν τὸ παιδί βλέπει τὴν ἴδια νὰ προσεύχεται συχνὰ καὶ θερμά, τότε μόνο θὰ ἐγκολπωθεῖ τίς ἴδιες ἀρχὲς ζωῆς.

Νὰ τοὺς διδάσκετε, ὅπως μὲ συντομία σᾶς εἶπα, τίς βασικὲς ἀλήθειες τῆς ἀγίας πίστεώς μας. Νὰ τοὺς διδάσκετε τὴν εὐσεβεία καὶ τὴν προσευχὴ, ἀπὸ τὴν πιὸ ἀπαλὴ ἡλικία, καὶ μὲ τὸ λόγο σας, προπάντων ὅμως μὲ τὸ παράδειγμά σας. Μάταια θὰ κοπιάζουν ἀργότερα οἱ κατηχητὲς καὶ οἱ δάσκαλοι νὰ τὰ βοηθήσουν, ἂν ἐσεῖς δὲν βάλετε τὰ θεμέλια στὸ σπίτι.

Νουθετεῖτε τὰ παιδιὰ σας στὴν ὀρθόδοξη ζωὴ καὶ τὸ φόβο τοῦ Θεοῦ. Τότε μπορεῖτε νὰ ἐλπίζετε ὅτι ἀργότερα θὰ τὰ καμαρώνετε, καὶ δὲν θὰ κλαῖτε γι' αὐτά. Ἄν τὰ παιδιὰ σας εἶναι θεοφοβούμενα, θὰ εἶναι καὶ σὲ σᾶς ὑπάκουα καὶ εὐγνώμονα. Ἄν τὰ μάθετε ν' ἀγαποῦν τὸ Θεό, τότε ὅπωςδήποτε θ' ἀγαπήσουν γνήσια κι ἐσᾶς.

Ἀναθρέψτε λοιπὸν, πατέρες καὶ μητέρες, τὰ παιδιὰ σας γιὰ τὸ Θεὸ καὶ γιὰ τὸν οὐρανὸ! Τότε θὰ εἰσπράξετε ἀπ' αὐτὰ χαρὰ καὶ στὴ γῆ!